

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข “การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2569”

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีสุขภาวะที่ดี และการมีส่วนร่วมในสังคมในรูปแบบที่เป็นระบบ และได้รับการรับรองตามหลักเกณฑ์นี้

1. คุณสมบัติผู้ขอจัดตั้ง

ผู้ประสงค์จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ต้องเป็นหน่วยงานหรือองค์กรประเภทใดประเภทหนึ่ง ดังนี้

- 1.1 ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.2 องค์กรภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ได้แก่ มูลนิธิ สถาบัน สภาองค์กรชุมชน ตำบล เป็นต้น
- 1.3 องค์กรสาธารณประโยชน์ หรือองค์กรชุมชน ได้แก่ ชมรมผู้สูงอายุ ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุในชุมชน กองทุนสวัสดิการชุมชน สมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ หรือกลุ่มอาสาสมัครด้านผู้สูงอายุ เป็นต้น

2. โครงสร้างการบริหาร ต้องมี

- 2.1 คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ไม่น้อยกว่า 5 คน ได้แก่
 - 2.1.1 ที่ปรึกษาโรงเรียนผู้สูงอายุ
 - 2.1.2 ครูใหญ่ หรือประธาน หรือผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ
 - 2.1.3 คณะกรรมการและแกนนำร่วมขับเคลื่อน
 - 2.1.4 ทีมวิทยากรจิตอาสา
- 2.2 ผู้สูงอายุเป็นกรรมการ ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3
- 2.3 ผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจน

3. หลักเกณฑ์การจัดตั้ง

การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- 3.1 ต้องมีการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุในพื้นที่อย่างชัดเจน
- 3.2 ต้องมีคณะกรรมการหรือคณะทำงานรับผิดชอบการดำเนินงาน
- 3.3 ต้องมีสถานที่ดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสม ปลอดภัย และเข้าถึงได้
- 3.4 ต้องกำหนดแผนการดำเนินงาน หลักสูตร และกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม
- 3.5 ต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3.6 ต้องมีเครือข่ายความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ
- 3.7 สามารถปรับรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

4 วิธีการจัดตั้ง

ให้หน่วยงานดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 สำรวจข้อมูลและความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่
- 4.2 ประชุมหารือและจัดตั้งคณะทำงาน
- 4.3 กำหนดรูปแบบ เป้าหมาย และแผนดำเนินงาน

- 4.4 จัดหาสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากร
- 4.5 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีเครือข่าย
- 4.6 จัดทำหลักสูตรและตารางกิจกรรม
- 4.7 ประชาสัมพันธ์และรับสมัครผู้เข้าร่วม
- 4.8 เปิดดำเนินการและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

5. การจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

โรงเรียนผู้สูงอายุต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

5.1 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

มีผู้สูงอายุเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 20 คน (ปรับตามบริบทพื้นที่ได้)

5.2 รูปแบบการจัดกิจกรรม (จำนวนชั่วโมงที่เรียนตลอดหลักสูตร)

- 5.2.1 ระยะเวลาเรียน 3 เดือน เรียนสัปดาห์ละ 1 วันๆ ละ 4 ชั่วโมง
- 5.2.2 เรียนไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง แบ่งเป็นภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ
- 5.2.3 ผู้เรียนไม่ควรเกินห้องละ 25 คน

5.3 หลักสูตรการเรียนรู้

ชื่อหลักสูตร : หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (โรงเรียนผู้สูงอายุ)

โดยต้องมีเนื้อหาครอบคลุม 5 มิติ ได้แก่

- 5.3.1 ด้านสุขภาพ : ส่งเสริมการป้องกันโรคที่อาจเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ รวมถึงการตรวจสุขภาพกาย และสุขภาพจิต
- 5.3.2 ด้านสังคม : ส่งเสริมการทำกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในชุมชน
- 5.3.3 ด้านเศรษฐกิจ : ส่งเสริมการมีอาชีพและการวางแผนทางการเงิน
- 5.3.4 ด้านสภาพแวดล้อม : ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย หรือชุมชน ให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุและคนทุกช่วงวัย
- 5.3.5 ด้านเทคโนโลยีนวัตกรรม : ส่งเสริมการเรียนรู้ ใช้ประโยชน์ และรู้เท่าทันผลกระทบจากสื่อและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน

ทั้งนี้ เนื้อหาทั้ง 5 มิติดังกล่าว อาจสอดคล้องกับการเสริมทักษะชีวิต อาชีพ หรือภูมิปัญญาอัตลักษณ์ประจำท้องถิ่นของพื้นที่ร่วมด้วย

5.4 สถานที่

มีความปลอดภัย เหมาะสม และเอื้อต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุ

5.5 บุคลากร/วิทยากร

มีผู้สอน วิทยากร จิตอาสา หรือปราชญ์ชาวบ้านที่เหมาะสมกับกิจกรรม

6. เงื่อนไขการดำเนินงาน

โรงเรียนผู้สูงอายุต้องดำเนินการ ดังนี้

- 6.1 มีผู้นำหรือแกนนำที่มีความมุ่งมั่นในการดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของผู้สูงอายุ
- 6.2 มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- 6.3 เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอน
- 6.4 มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในพื้นที่ ชุมชน จังหวัด หรือระดับภูมิภาค
- 6.5 มีการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่
- 6.6 มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนางานโรงเรียนผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

6. การติดตามและประเมินผล

ต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยพิจารณาจาก

- 6.1 จำนวนและความต่อเนื่องของผู้เข้าร่วม
- 6.2 ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ
- 6.3 ผลลัพธ์ด้านสุขภาวะและการมีส่วนร่วมทางสังคม

7. การยื่นคำขอ

ผู้ประสงค์จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุสามารถยื่นคำขอรับหนังสือการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุได้ที่

- กรุงเทพมหานคร: กรมกิจการผู้สูงอายุหรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค
- จังหวัด: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

โดยสามารถยื่น

- ด้วยตนเอง
- ทางไปรษณีย์
- ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

พร้อมเอกสารประกอบ ดังนี้

1. แผนการดำเนินงาน
2. รายละเอียดหลักสูตร/กิจกรรม
3. ข้อมูลสถานที่
4. รายชื่อคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบ
5. ข้อมูลผู้เข้าร่วมกิจกรรม

8. การตรวจประเมิน

เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุหรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
ดำเนินการ

- ตรวจสอบเอกสาร
- ประเมินความพร้อมของสถานที่ หลักสูตร และการบริหารจัดการ

9. การพิจารณาและการรับรอง

หน่วยงานที่รับผิดชอบจะดำเนินการตรวจสอบเอกสารและประเมินความพร้อมของโรงเรียนผู้สูงอายุ หากเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ให้เสนออธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุพิจารณาอนุมัติ และออกหนังสือการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

10. อายุการรับรอง

- 10.1 หนังสือรับรองมีอายุ 3 ปี
- 10.2 ต้องขอต่ออายุโดยผ่านการประเมิน

11. การสิ้นสุดการรับรอง

หนังสือการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุอาจถูกเพิกถอนได้ในกรณี ดังนี้

- 11.1 มีมติเลิกดำเนินงาน(ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4)
- 11.2 ไม่ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาเกินกว่า 4 ปี
- 11.3 ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ อาจให้ออกโอกาสปรับปรุงก่อนการเพิกถอนตามความเหมาะสม

12. การอนุมัติ

เมื่อผ่านเกณฑ์ ให้เสนออธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมาย เพื่อออกหนังสือการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

หมายเหตุ : 1. โรงเรียนที่จัดตั้งก่อนประกาศนี้ ให้ถือว่าได้รับการรับรองโดยปริยาย แต่ต้องปรับปรุงให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์นี้

2. ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหา และคำวินิจฉัยถือเป็นที่สุด

ตัวอย่างแบบฟอร์มต่างๆ

(ตัวอย่าง) แบบคำขอรับหนังสือการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

เขียนที่.....

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอรับหนังสือรับรองการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

เรียน

ข้าพเจ้า (ชื่อ-สกุล) ตำแหน่ง

หน่วยงาน/องค์กร

ที่อยู่

โทรศัพท์ อีเมล

มีความประสงค์ขอรับหนังสือการจัดตั้ง “โรงเรียนผู้สูงอายุ”

โดยขอใช้ชื่อโรงเรียน.....

ตั้งอยู่ที่

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

1. ข้อมูลผู้รับผิดชอบ/ผู้ดำเนินการ

1.1 ชื่อผู้รับผิดชอบหลัก

1.2 หน่วยงานที่สังกัด (เช่น อบท./หน่วยงานรัฐ/ภาคเอกชน/กลุ่มชุมชน)

1.3 คณะทำงาน/คณะกรรมการ (ระบุจำนวนและรายชื่อโดยสังเขป)

2. คุณสมบัติผู้เข้าร่วม

ส่วนราชการ / หน่วยงานของรัฐ / อบท. ภาคเอกชน / ภาคประชาสังคม

องค์กรสาธารณประโยชน์ / องค์กรชุมชน อื่น ๆ

3. หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงาน

มีการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีแผน/ตารางกิจกรรมชัดเจน

มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย ใจ สังคม มีการมีส่วนร่วมของชุมชน/เครือข่าย

มีสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสม ปลอดภัย มีการติดตามและประเมินผล

อื่น ๆ

4. การจัดการเรียนการสอน

4.1 จำนวนผู้เข้าร่วม (ไม่น้อยกว่า 20 คน) จำนวน คน

4.2 ระยะเวลาดำเนินการ

4.3 รูปแบบกิจกรรม (เช่น สัปดาห์ละ 1 ครั้ง / เดือนละ 4 ครั้ง ฯลฯ)

.....

5. หลักสูตร/เนื้อหาการเรียนรู้

☐ ด้านสุขภาพ (การดูแลสุขภาพกาย/จิต)	☐ ด้านสังคม (การมีส่วนร่วมในชุมชน)
☐ ด้านเศรษฐกิจ (อาชีพ/รายได้)	☐ ด้านสภาพแวดล้อม/ที่อยู่อาศัย
☐ ด้านเทคโนโลยีนวัตกรรม	☐ ด้านศิลปะ/วัฒนธรรม/นันทนาการ
☐ อื่น ๆ	

6. บุคลากร/วิทยากร

☐ วิทยากร/ครู/ผู้เชี่ยวชาญ	☐ บุคลากรในพื้นที่/เครือข่าย
☐ อื่น ๆ	

7. สถานที่ดำเนินการ

ชื่อสถานที่

ที่ตั้ง

ความเหมาะสม/ความพร้อม

8. การติดตามและประเมินผล

☐ มีการประเมินผลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	☐ มีรายงานผลการดำเนินงาน
☐ มีการสรุปบทเรียน/พัฒนาอย่างต่อเนื่อง	

9. เอกสารประกอบคำขอ

☐ แผนการดำเนินงาน	☐ รายชื่อคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบ
☐ รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม	☐ ภาพถ่ายกิจกรรม
☐ อื่น ๆ	

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาออกหนังสือรับรองการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

ตำแหน่ง

หน่วยงาน

หมายเหตุ:

- ข้อมูลต้องเป็นความจริงและสามารถตรวจสอบได้
- แนบเอกสารประกอบให้ครบถ้วนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณา

(ตัวอย่าง) หนังสือรับรองการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ

ขอมอบหนังสือรับรองนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

โรงเรียนผู้สูงอายุ

ตำบล อำเภอ จังหวัด

ได้รับการรับรองการจัดตั้งเป็นโรงเรียนผู้สูงอายุอย่างถูกต้อง ครบถ้วน
ตามประกาศกรมกิจการผู้สูงอายุ เรื่อง การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2569

ให้ไว้ ณ วันที่ เดือน พ.ศ. 2569

ขอให้ดำรงกิจการไว้ซึ่งประโยชน์สูงสุดของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ

(นายโชคชัย วิเชียรชัยยะ)

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ